

АЦИМСИ Центар за родне студије

мр Вера Обрадовић

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ	
1. Датум и орган који је именовао комисију:	Сенат УНС 3.03.2016.
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:	
1. Проф. др Гордана Даша Духачек, редовна професорка, Родне студије, 2015. година, Факултет политичких наука, Београд, председница	
2. Проф. др Светозар Рапајић, професор емеритус, Позоришна и радио режија, 2009. година, Универзитет уметности у Београду, члан	
3. Проф. др Владислава Гордић Петковић, редовна професорка, Енглески језик и књижевност, 2008. Филозофски факултет, Нови Сад, чланица	
4. Проф. др Свенка Савић, професорка емерита, Психолингвистика, 2010. година, Универзитет у Новом Саду, менторка, чланица	
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1. Име, име једног родитеља, презиме: Вера Сретен Обрадовић Љубинковић	
2. Датум рођења, општина, држава: 21. јули 1966. Савски венац, СФРЈ	
3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив: Филозофски факултет у Београду, Андрагогија, дипломирани андрагог	
4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2015. Родне студије	
5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: Ректорат Универзитета уметности, Мага Магазиновић: уметност плеса и женско писмо (педагогија-феминизам-уметничка пракса), Теорија уметности и медија, 14. 01. 2008.	
6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Теорија уметности и медија	
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:	
Кореодрама у Србији у 20. и 21. веку: родна перспектива	
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:	
Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.	
На укупно 362 странице кандидаткиња распоређује садржај тезе тако што након Кључне документације следе укупно 8 поглавља: Увод (17-14), Циљ истраживања (15), Метод истраживања (116-118), Резултати истраживања (118-237), Дискусија о резултатима истраживања (238-240), Закључак (241-245), Литература (246-265) иза које су Додаци (266-362).	

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У *Уводу* кандидаткиња дефинише кореодраму, уз навођење различитих дефинија присутних у литератури; даје преглед личности и догађаја који су претходили појави кореодраме у свету и смешта почетак кореодраме у претходне векове, (супротно општем уверењу да је кореодрама као облик позоришног правца карактеристичан за 20 век). У односу на развој кореодрамо кандидаткиња нас упознаје са другим постојећим, једнако утицајним чак доминантним правцем развоја и афирмације класичног балета у свету што чини добар оквир за истраживање данас. *Циљ* истраживања је одредила у односу на проблематику данашњег кореографског тренутка у Србији: да прикупи, систематизује и интерпретира податке о развоју кореодраме у Србији у 20. веку и њеном продору у центар позоришног жанра у 21. веку. *Метод* се односи на узорак који је кандидаткиња одабрала и на начин анализе богато прикупљених података. У питању су подаци расути по различитим (данас мање познатим) изворима у литератури за четири кореографкиње које афирмишу кореодраму у Србији у 20. и 21. веку од којих су две допринеле увођењу кореодраме у културну сцену у Србији (данас више нису међу нама): Мага Магазиновић (1882-1968) и Смиљана Мандукић (1908-1992), те две које су активне данас на проширивању овог играчког приступа: Нада Кокотовић (1944-) и Соња Вукићевић (1951-). Метод истраживања је тако осмишљен да се у родним студијама методолошки афирмише досадашњи присуп одомаћен у позоришној (плесној) истраживачкој традицији и то тако што се уз анализу текстова о одабраним кореографкињама уводи као једнако важан *разговор* са њима, и тако комбинује јавни и интимни (приватни) поглед на проблематику стварања и ширења кореодраме као посебног, специфичног, данас би се могло проценити и веома утицајног, приступа у театру. У том методолошком приступу настају *биографи* (хронолошким редоследом излагани догађаји из личног и професионалног идентитета) као методолошка иновација која надаље служи у анализи. Ова врста иновације метода комбинације анализе текстова о кореографкињама и анализе разговора са њима, нуди се као корисна у даљем интердисциплинарном пољу повезивања уметности и науке, у овом случају родних студија и уметности покрета (игре, плеса, балета).

Резултате о четири одабране кореографкиње кандидаткиња излаже хронолошким редоследом водећи рачуна о две основне перспективе: 1. шта је то што је заједничко за четири кореографкиње које су стварале нови позоришни израз у Србији; 2. по чему се оне разликују. У последњем одељку под називом *Компаративна анализа* кандидаткиња износи податке за неколико компоненти приватног односа (према браку, породици, телу) и професионалног (односа према кореодрамама) да би показала у којој мери су одабране уметнице с једне стране деловале у континуитету, и у којој мери се њихов став у односу на овај позоришни жанр разликује по основу *степен* друштвене и политичке ангажованости. Дискусија доноси низ нових перспектива у већ прикупљену и систематизовану емпиријску грађу. У *Закључку* кандидаткиња констатује следеће. „Четири анализирани кореографкиње чиниле су и чине део културног простора у Србији и показују континуитет у естетском и друштвеном погледу. Оне су својим залагањем у домену игре, односно у уметничким и педагошким деловањем, постале особена социокултурна појава. Посматрамо их као креативне индивидуе у јединственом друштвеном простору с почетка 20. века, који је наговештај еманципације жена

уопште. Њихови педагошко-креативни поступци доносили су прогресивне промене, како позоришне тако и друштвене, а такође допринеле су и новом одношењу према женском телу. Њихово едукативно бављење игром и телесном уметношћу било је уједно стратегија развоја слободне женске мисли и измена патријархалних традиционалних оквира српске културе. Четири истраживане уметнице су мењале, успостављале и усавршавале креативан однос према устаљеној мушкој традицији у балету, у којој су (у прошлости) деловали мушкарци као кореографи, третирајући жену и женско тело на начин на који су они то желели да егзистира на сцени... Стратегије и праксе наших кореографкиња посматрају се као реакција на дешавања на уметничком, друштвеном, политичком и историјском плану у Европи. *Литература* (укупно 390 одредница) обухвата готово све што су четири кореографкиње објавиле, презентовале у облику представа, и готово све што су други о њима писали до данас, што је својеврсан допринос академској и уметничкој заједници у којој има мало примера синтезе литературе хронолошки обједињене. Поред тога, у литератури су и најновији радови о игри, и из родних студија на различитим језицима. *Прилог* тези (укупно 7) обухвата неколико различитих документа: Биограме 4 уметнице, затим текстове Маге Магазиновић (прве новинарке *Политике*) објављиване у дневном листу *Политика*, а које се односе на улогу жена у друштву и телесно образовање женске (и мушке) деце. У прилогу су и транскрипти (ауторизованих) разговора које су савременице у стварању кореодраме (Нада Кокотовић и Соња Вукићевић) са кандидаткињом водиле.

Закључујемо да су сви делове докторске дисертације написани у складу са Пријавом и у складу са основним захтевима писања текста тезе као научног рада.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01. јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Нема	
VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА	
<p>Основни резултат истраживања у овом раду јесте да је кандидаткиња показала на основу богатог материјала како су један позоришни правац, данас говотов доминантан, у Србији изграђивале четири кореографкиње у релативно дугом периоду током 20. и на почетку 21. века. Мада је о свакој појединачно уметници релативно много писано у домаћој литератури (и у региону), није постојала студија којом се њихов допринос развоју тог позоришног правца сведочи, уз кохерентан теоријски оквир. Други важан податак се односи на допринос родним студијама у којима у домаћој литератури још увек нема довољно старања о женама које су градиле и граде нове правце у различитим научним, уметничким и другим доменима, па је допринос овога истраживања управо у документовању података о многим аспектима доприноса кореографкиња: успостављању новог играчког (позоришног) жанра, у сталној едукативној активности са младима у подизању кадра у овој врсти игре, у писању књига, расправа, радова, којима се брани и објашњава важност телесног театра код нас, и коначно у многобројним фотографијама, плакатима, програмима и другом материјалу који нам је остао као доказ и као сећање на велики напор жена за афирмацију другачијег позоришта. Посебан је допринос овога рада што о кореодрами пише једна од настављачица овог приступа, кандидаткиња, која добро познаје не само историјат рада четири одабране уметнице, него тај рад осмишљава кроз сопствени кореодремски приступ, као ученица, али и самостална уметница кореодреме - о кореодремском приступу пише једна од њих самих.</p>	
VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА	
Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.	
<p>У завршеној докторској тези: <i>Кореодрама у Србији у 20. и 21. веку: родна перспектива</i> мр Вера Обрадовић је сакупила богату грађу на једном месту за анализу доприноса Маге Магазоновић, Смиљане Мандукић, Наде Кокотовић и Соње Вукићевић; анализирала је прикупљењу грађу интердисциплинарним повезивањем родних студија и игре (плеса), што је ново; резултате је изложила на јасан и разумљив начин (уз потребну терминологију из двеју области – родних студија и игре). Посебно истичемо податак да је кандидаткиња и сама кореографкиња, настављачица стварања кореодреме код нас од учитељица: Смиљане Мандукић (чија је ученица била), и Маге Магазиновић чију је технику примењивала, до сарадница данашње кореодремске сцене (са Соњом Вукићевић). Говоримо о примеру ауторке текста која је и сама стваратељка у истом уметничком (плесном) приступу.</p>	
IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:	
Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:	
1.	Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме ДА
2.	Да ли дисертација садржи све битне елементе ДА
3.	По чему је дисертација оригиналан допринос науци ДА
4.	Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања НЕМА
X ПРЕДЛОГ:	

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

- да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана
- да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се докторска дисертација одбија

Комисија предлаже да се докторска дисертација прихвати као самостално ауторско дело којим се широј академској јавности стављају на увид нови емпиријски подаци о развоју о афирмацији кореодраме у Србији заслугом четири изузетне кореографкиње које су оставиле у наслеђе не само један нови приступ позоришту него и образоване кадрове који надаље следе њихов пут у иновирању игре, затим у писању о игри и нарочито у стварању кадрова, од којих је мр Вера Обрадовић Љубинковић једна у Србији која својим академским програмом на Факултету уметности наставља теоријску и практичну наставу у овој области. Стога предлажемо Сенату да прихвати тезу и кандидаткињи одобри одбрану.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

проф. др Гордана (Даша) Духачек,
председница

Светозар Рапајић, професор емеритус,
члан

проф. др Владислава Гордић Петковић,
чланица

др Свенка Савић, професорка емеритус,
менторка

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.